

DECIZIE

29 ianuarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte - Iurie Diaconu,

Judecători - Ion Guzun, Liliana Catan, Dumitru Mardari, Maria Ghervas,

juducând în ședință, fără citarea părților, recursul în anulare declarat de Adjunctul al Procurorului General, Mircea Roșioru, prin care se solicită casarea sentinței Tribunalului militar al frontului de Vest din 23 ianuarie 1944, în privința lui

Kzacenco Ivan XXX, născut în anul XXX,
originar din XXX, locuitor al XXX.

Termenul de examinare a cauzei:

05 decembrie 2018 - 29 ianuarie 2019.

Asupra recursului în anulare, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Tribunalului militar al frontului de Vest din 23 ianuarie 1944, Kazacenco Ivan, a fost condamnat în baza art. 58-10 alin. (2) Cod penal al RSFSR, cu aplicarea sancțiunii art. 58-2 Cod penal al RSFSR, la 7 ani privațiune de libertate, cu interdicție în drepturi pe un termen de 3 ani și confiscarea averii personale.

2. Inculpatul Kazacenco Ivan a fost recunoscut vinovat și condamnat pentru faptul că, fiind ostaș al armatei roșii și exercitându-și serviciul militar în batalionul nr. 791 de transport auto, pe parcursul anului 1943, a desfășurat sistematic agitație antisovietică de ordin contrarevoluționar printre militari, lăudând condițiile de trai ale muncitorilor din țările capitaliste și discreditând activitatea guvernului sovietic. În același timp, inculpatul a lăudat potențialul și tehnica militară a Germaniei fasciste, a calomniat comandanții armatei roșii și informațiile relatate de către biroul de informare rus. A criticat capacitatea de luptă a forțelor armatei roșii, exprimându-și neîncrederea în victoria acesteia.

2.1. În cadrul ședinței de judecată, inculpatul Kazacenco Ivan și-a recunoscut parțial vinovăția în cele incriminate și a explicat că exercitându-și serviciul militar în armata roșie, într-adevăr a lăudat populația civilă și nu militarii germani, a spus că germanii sunt oameni culți. A susținut că și-a permis să critice capacitatea de luptă a forțelor armatei roșii, exprimându-și neîncrederea în victoria acesteia, dar fără intenții contrarevoluționare și nu a avut încredere în presa sovietică. De asemenea, inculpatul a mai spus că înainte de sosirea armatei roșii în Basarabia, oamenii duceau un mod de viață mai bun din punct de vedere material.

3. Adjunct al Procurorului General, Mircea Roșioru a declarat recurs în anulare invocând temeiul prevăzut de art. 452 alin. (1), 453 alin. (1) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea sentinței Tribunalului militar al frontului de Vest din 23 ianuarie 1944, în privința lui Kazacenco Ivan, cu încetarea procesului penal și reabilitarea lui.

În argumentarea recursului în anulare recurentul indică:

- potrivit prevederilor art. 453 alin (1) Cod de procedură penală, hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată;

- în corespundere cu art. 6 pct. 44) Cod de procedură penală, prin viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată se înțelege încălcarea esențială a drepturilor și libertăților garantate de Convenția pentru apărarea Drepturilor omului și a Libertăților Fundamentale, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale;

- în materialele dosarului nu se conțin probe ce ar confirma că inculpatul Kazacenco Ivan ar fi desfășurat vreo activitate orientată spre lichidarea, subminarea sau slăbirea puterii de stat ori săvârșirea unor infracțiuni contrarevoluționare, după cum prevede dispoziția art. 58-10 alin. (2) Cod penal al RSFSR;

- instanța de judecată a încălcat în mod flagrant dreptul inculpatului la apărare, examinând cauza penală în lipsa apărătorului, a cărui participare în cazul dat era obligatorie;

Prin urmare, hotărârea judecătorească în cauză urmează a fi casată, cu încetarea procesului penal în privința lui Kazacenco Ivan în temeiul art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, întrucât există circumstanțe care exclud tragerea inculpatului la răspundere penală.

4. Judecând recursul în anulare în baza materialelor din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Hotărârile irevocabile de condamnare pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, numai în cazurile prevăzute de art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată.

Potrivit art. 3 pct. a) din Legea privind reabilitarea victimelor represiunilor politice din 08 decembrie 1992 (cu modificările ulterioare), prevede că, urmează a fi declarate nevinovate și reabilite în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent de locul de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 07 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice pe teritoriul actualei Republici Moldova, precum și cetățenii Republicii Moldova, supuși represiunii politice pe teritoriul altui stat, condamnate pentru „activitate contrarevoluționară”.

Sub acest aspect, instanța de recurs în anulare reține că, Kazacenco Ivan, a fost condamnat la 23 ianuarie 1944, prin sentința Tribunalului militar al frontului de Vest din 23 ianuarie 1944, pentru că a desfășurat sistematic agitație antisovietică de ordin contrarevoluționar printre militari, în lipsa apărătorului, fără a le fi respectat dreptul la apărare.

Rezultă că, instanța a ignorat în mod vădit principiile și normele unanim recunoscute și fundamentale ale unui proces penal echitabil, conform cărora orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, de către o instanță imparțială, care va hotărî asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa, avînd dreptul să fie asistat de un apărător, nefiind obligat să dovedească nevinovăția sa.

Ținând cont de cele constatate și de prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit găsește prezente în speța vizată motive întemeiate de a interveni în hotărârea judecătorească irevocabilă de condamnare a lui Kazacenco Ivan, cu casarea acesteia și, în temeiul prevederilor art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, cu încetarea procesului penal, din motiv că există circumstanțe care exclud tragerea persoanei la răspundere penală și reabilitarea acestuia.

Prin urmare, în temeiul circumstanțelor nominalizate, recursul în anulare de pe rol devine pasibil admiterii, cu casarea totală a hotărârii irevocabile contestate, ca fiind afectată de un viciu fundamental și dispunerea încetării procesului penal, pe motiv că sunt prezente circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală.

5. În conformitate cu prevederile art. 457, 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Admite recursul în anulare declarat de către Adjunctul al Procurorului General, Mircea Roșioru, casează total sentința Tribunalului militar al frontului de Vest din 23 ianuarie 1944, privind condamnarea lui **Kazacenco Ivan XXX** în baza art. 58-10 alin. (2) Cod penal al RSFSR, cu încetarea procesului penal, pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea lui la răspundere penală și dispune reabilitarea acestuia, în conformitate cu Legea Republicii Moldova din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice.

Decizia este irevocabilă.

Decizia pronunțată integral la 29 ianuarie 2019.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Ion Guzun

Liliana Catan

Dumitru Mardari

Maria Ghervas